

ÅRSRAPPORT 2024

KOMMUNIKATIONSCENTRET

HJERNESKADERÅDGVNING

TALE OG KOMMUNIKATION

NEUROPÆDAGOGISK UNDERVISNING

NEUROFAGLIG ARBEJDSREHABILITERING

KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

ORDBLINDEUNDERVISNING

LÆSE/SKRIVE TEKNOLOGI

UNDERVISNING FOR VOKSNE MED

PSYKISKE VANSKELIGHEDER

CSU - HOLBÆK
Kommunikationscentret
Seminarieparken 2 • 4300 Holbæk

Indhold

Indhold.....	2
Årsrapport 2024	3
Status på ydelser og leverancer i 2024.....	3
Kommunikationscentrets ydelser jf. ydelseskatalog.....	4
Statistik for abonnementsydelser med fri trækingsret for Holbæk og Odsherred Kommuner	5
Statistik for abonnementsydelser med fri trækingsret for Holbæk Kommune	9
Statistik for indtægtsdækket virksomhed	11

Årsrapport 2024

Med denne årsrapport vil vi fra Kommunikationscentret under CSU Holbæk gerne give vores samarbejdspartnere indblik i indhold og omfang af Kommunikationscentrets opgaver og ydelser i 2024.

Kommunikationscentret ydelser er:

- Udredning, undervisning, rådgivning og vejledning til voksne efter Lov om Specialundervisning for Voksne.
- Udredning af behov for hjælpemidler efter Serviceloven og Lov om Kompensation til Handicappede i Erhverv.
- Neurofaglig arbejdsrehabilitering efter Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.
- Ordblindeundervisning med læse-/skriveteknologi efter Lov om Ordblindeundervisning for Voksne.
- Ordblindeundervisning med brug af læse-/skriveteknologi efter Folkeskoleloven.
- Kurser og individuelle ydelser efter aftale vedr. specifikke behov opstået som følge af funktionsnedsættelser.

Mål

Målet er at begrænse eller afhjælpe virkningerne af funktionsnedsættelser hos målgruppen, udvikle personlig kompetence og øge aktivt medborgerskab for den enkelte på alle kommunikative områder, herunder også uddannelse og beskæftigelse.

Målgruppe

Målgruppen er voksne med erhvervede hjerneskader og andre unge og voksne borgere med specifikke og varige funktionsnedsættelser, som kan tilgodeses ved hjælp af Kommunikationscentrets ydelser.

Status på ydelser og leverancer i 2024

CSU Holbæk indgår hvert år leveringsaftaler med Holbæk Kommune og Odsherred Kommune. Udgangspunktet for leveringsaftalen er den politisk vedtagne rammeaftale for Region Sjælland.

På kommunikationscenterområdet er der i rammeaftalen således aftalt en abonnementsfinansiering, hvor Holbæk og Odsherred Kommuner betaler en andel svarende til befolkningens størrelse. Denne aftalefinansiering giver Holbæk og Odsherred Kommuner fri trækingsret på tilbud omfattet af aftalen. Det betyder, at borgere og fagpersoner frit kan henvende sig direkte til Kommunikationscentret, CSU Holbæk, som visiterer til tilbuddene. Abonnementsfinansieringen dækker en række tilbud til voksne med forskellige former for funktionsnedsættelser benævnt og optalt i rapporten og uddybet fagligt i vedhæftede ydelseskatalog.

Kommunikationscentret løser desuden mange andre undervisnings- og rådgivningsopgaver finansieret via kontrakter med andre afdelinger i Holbæk Kommune, individuelle takster, kontrakter med andre uddannelsesinstitutioner, projekter m.m. Disse opgaver er ligeledes benævnt og optalt i rapporten og uddybet fagligt i vedhæftede ydelseskatalog. Yderligere oplysninger fås på vores hjemmeside www.csu-holbaek.dk.

I 2024 har de politiske mål haft særligt fokus på temaet velfærdsteknologi og derfor vil hvert enkelt indlæg i årsrapport 2024 give billeder på hvordan kommunikationsteknologi og hverdagsteknologi er en central del af Kommunikationscentrets ydelser i samspillet med borgerne. Det sociale udvalg i Holbæk kommune har med fokus på velfærdsteknologi været på studietur hos os med henblik på øget viden om Informations- og Kommunikationsteknologi (IKT) til borgere med kommunikative funktionsnedsættelser. Politikernes besøg blev efterfulgt af en invitation til vores IKT-konsulenter som oplægsholdere for ledere af dag og døgntilbud med henblik på at øge medarbejderkompetencerne indenfor kommunikationsteknologi.

Ressourcefordeling

I Kommunikationscentret sker der kontinuerligt en udvikling i efterspørgslen på vores ydelser. Vi kanalisere vores ressourcer derhen, hvor efterspørgslen er størst og udvikler ydelserne i takt med samfundsudviklingen. Ventelisteforhold på abonnementsydelserne søges undgået, hvilket naturligt nok har betydning for serviceniveauet, da abonnementsfinansieringen er et fast beløb uanset aktivitetsniveau.

Varigheden af Kommunikationscentrets ydelser varierer. For eksempel har nogle borgere brug for en kortvarig rådgivning eller instruktion i brug af et hjælpemiddel, mens andre har brug for undervisningsforløb i op til et år. Antallet af ydelser kan derfor ikke sammenlignes på tværs af ydelserne, men sammenlignes med samme ydelse året før. Alle sager er imidlertid præget af individuelle løsninger og antallet i hvert fagområde påvirkes derfor af hver enkelt sags kompleksitet.

Kommunikationscentrets ydelser jf. ydelseskatalog

Kommunikationscentret er delt op i ydelser, der giver fri trækingsret for abonnenter og ydelser, der finansieres som indtægtsdækket virksomhed. Disse forhold fremgår i følgende oversigt, jf. ydelseskatalog.

Abonnementsydelser med fri trækingsret for Holbæk og Odsherred Kommuner

- Neuropædagogisk undervisning for borgere med erhvervede hjerneskader (DNU).
- Undervisning for borgere med tale- og kommunikationsvanskeligheder (Tale).
- Rådgivning, udredning, ansøgning via Serviceloven og instruktion i informations- og kommunikationsteknologi til personlig brug (IKT).
- Ordblindetest, udredning og undervisning på ordblindehold for voksne (LæseTek, finansiering via statens takster).

Abonnementsydelser med fri trækingsret for Holbæk Kommune

Undervisning for unge og voksne med:

- Psykiske og sociale vanskeligheder.
- Psykisk udviklingshæmning og IKT-behov vedr. kommunikationshjælpemidler.
- Udredning af dyskalkuli ved personligt behov.
- Rådgivning, udredning af behov for hjælpemidler for borgere i læse-/skrivevanskeligheder, ansøgning via Serviceloven og instruktion til personligt brug.

Rådgivningstilbud for borgere i Holbæk Kommune

- Hjerneskaderådgivningen og rådgivning ved hjernerystelse finansieret i samarbejde mellem Holbæk Kommunes afdelinger: AUBO, AHLI og SIOU.

Indtægtsdækket virksomhed

- Afdækning af læsevanskeligheder og brug af læse-/skriveteknologi til job og uddannelse.
- Indsatser vedr. ordblindhed og brug af læse-/skriveteknologi i folkeskolen.
- Neurofaglig arbejdsrehabilitering for voksne med erhvervede hjerneskader.
- Udredning, rådgivning og instruktion vedr. IKT-hjælpemidler til job og uddannelse.
- Udredning af dyskalkuli i forbindelse med job og uddannelse.

- Taleundervisning for borgere med hjerneskade indlagt på Holbæk Sygehus.
- Ydelser leveret til andre kommuner end abonnementskommunerne.
- Kurser og netværk for fagprofessionelle og individuelt aftalte forløb.
- Netværk for fagprofessionelle i forhold til specifik målgruppe.

Statistik for abonnementsydelser med fri trækingsret for Holbæk og Odsherred Kommuner

Det Neuropædagogiske Undervisningstilbud (DNU)

Undervisningen i DNU af voksne med erhvervet hjerneskade er opbygget omkring teoretisk og praktisk viden om de problemstillinger, muligheder og begrænsninger voksne med erhvervet hjerneskade står over for i mødet med deltagelse i arbejdsliv, familieliv, fritidsliv og øvrigt samfundsliv.

Målet med undervisningen er, at den hjerneskadede bliver i stand til at kompensere for mistede færdigheder, bliver bedre til at klare sig selv, tage del i det sociale liv og dermed opnå en bedre livskvalitet. Hovedelementerne i undervisningen er at arbejde med de kognitive, personligheds- og følelsesmæssige områder. Undervisningen tager udgangspunkt i det hele menneske og relationen til familie og til omgivelserne. Formålet er at styrke de sociale kompetencer som en del af en psykosocial rehabilitering og identitetsrekonstruktion. I undervisningsforløbet er der mulighed for at afklare, om det er relevant, at deltageren indstilles til afklaring og udvikling af arbejdsevne.

Undervisning for borgere med kognitive og psykosociale vanskeligheder efter erhvervet hjerneskade	Holbæk Kommune (antal borgere)	Odsherred Kommune (antal borgere)	I alt	Visitationer i alt
2022	34	22	56	38
2023	36	11	47	40
2024	34	21	55	54

I alt 55 kursister har i 2024 fået undervisning ugentligt fordelt på 26 udbudte hold. Ud af 51 visitationssager førte 25 til optagelse på hold i 2024 og 12 med forventet optagelse på hold i 2025.

Henvisningerne kommer fra CSU-tale, CSU NFA, CSU Hjerneskaderådgivere, Sundhedscenter Holbæk og Odsherred, Hjerneskadekoordinator Odsherred foruden få individuelle henvendelser.

Hverdagsteknologi som støtte i rehabiliteringssammenhæng

(Kvinde, 53 år, tidligere stærk arbejdsidentitet, nu førtidspensionist)

Det har været svært for Louise at finde sig selv efter skaden og i DNU har vi sammen med Louise især arbejdet med følgende mål, som Louise har sat – målet er: *”at komme tilbage til at være et rart sted i livet, hvor jeg finder ud af, hvor jeg er blevet efterladt efter skaden, og får gang i at lave de ting jeg ønsker”*.

Louise har gennem forløbet oplevet en markant positiv udvikling af fysisk og digital tilgængelighed og har udvidet sine muligheder for igen at kunne deltage i sociale fællesskaber og andre aktiviteter i samfundet på lige fod med andre.

På mange måder er Louise ved at være ”landet i sit nye liv” og den livssituation, som følgerne af skaden har medført. Stille og roligt favner hun de muligheder og begrænsninger, det giver, ikke mindst grundet hendes evner til at benytte hverdagsteknologi som mail, digital kalender, søge info på nettet og benytte Mit id.

På den måde fylder problemstillingen mindre mentalt i dagligdagen. Ikke at følgerne er forsvundet, men hun er begyndt at navigere og manøvrere, derfra hvor hun "er" nu og ikke derfra hvor hun "var". Som Louise fortæller, betyder det konkret at familien oplever at hun generelt har fået det bedre inden for det sidste halve år:

"Jeg tuder ikke så meget mere".

"Jeg har fundet ud af, at store sociale sammenkomster trækker energien ud af mig – men nu kan jeg være i det igen, fordi jeg har fundet ud af, at jeg blot skal køre hjem lidt tidligere, hvis det er nødvendigt"

"Sociale sammenkomster "koster mere" end at tage til koncert, som jeg er begyndt på" Det koster så lidt mere i dagene efter, men er det hele værd".

"Jeg er afklaret med, at jeg ikke skal tilbage til arbejde"

"Jeg udfordrer mig i sociale sammenhænge og prøver at deltage i nye fællesskaber"

"Jeg bliver Så inspireret, når jeg kommer i klippehulen (kreativt værksted) og jeg bliver mere selvkørende i at omsætte inspirationen til at være kreativ derhjemme, selvom jeg ikke er i mål endnu.

Øvrige tilbud

- Pårørendetilbud
 - Tilbud til pårørende med ramte i kommunikationscenteret fra Holbæk og Odsherred kommune – 14 deltagere.
 - Tilbud til pårørende af ramte i Holbæk kommune – 10 deltagere.
- Patientuddannelsesforløbet "livet med hjerneskade" i samarbejde med Holbæk, Kalundborg og Odsherred kommune – 12 deltagere i Holbæk, 10 i Odsherred og 12 i Kalundborg.
- Temadag for borgere om udtrætning og energiforvaltning
- Team dag om kærlighed, intimitet og følger efter hjerneskade
- Samarbejder med genoptræning i Holbæk, Odsherred kommuner og støttekontaktteam i Holbæk kommune, samt hjerneskaderådgivere i Holbæk og Odsherred kommuner.
- Individuelle samtaler supplerende holdundervisningen.

Ekstern formidling på konferencer

DNU-oplæg om pårørendeinddragelse og samarbejde ved Center for Neurorehabilitering", Rigshospitalet Glostrups konference for faggrupper indenfor det sundhedsfaglige og sociale felt.

DNU- oplæg om "Hjernen i et socialt perspektiv", årlig landsdækkende konference arrangeret af social og boligstyrelsen i samarbejde med komponent for fagprofessionelle på hjerneskaderehabiliteringsområdet.

Tale og Kommunikation

I Tale og Kommunikation er opgaven udredning af sprog-, tale- og kommunikationsvanskeligheder og intervention af personer med erhvervet hjerneskade, stemme- og stammevanskeligheder samt vanskeligheder som følge af ALS, sklerose eller Parkinsons sygdom. Vi arbejder derudover med kommunikationsteknologi som et supplement til talen eller som et led i den logopædiske indsats. Målgruppen tilbydes såvel individuelt og gruppevist træningsforløb med henblik på at opnå varig stemmeomlægning.

Statistik for 2024 opdelt i antal borgere ser ud som følger:

Visitation, udredning af tale- og kommunikationsvanskeligheder og undervisning ved hjerneskade og stemme-/stamme vanskeligheder herunder transkønnede samt vanskeligheder som følge af ALS, sklerose eller Parkinsons sygdom.	Holbæk Kommune (antal borgere)	Odsherred Kommune (antal borgere)	I alt
2022	152	87	239
2023	170	97	267
2024	160	76	236

Herunder er ovenstående tabel uddybet med en opdeling i antal logopædiske udredninger, individuelle forløb, holdundervisning og sagsbehandlinger uden forløb. De samlede tal er for borgere med sproglige vanskeligheder, talevanskeligheder, stemmelidelser samt progredierende neurologiske lidelser og andre logopædiske problemstillinger.

HOLBÆK KOMMUNE	2022	2023	2024
Udredninger	115	152	121
Individuelle forløb	123	148	106
Holddeltagere (cpr)	20	5	7
Sagsbehandling uden forløb	11	13	21

Tabel 1 viser hvor mange udredninger, individuelle forløb, antal holddeltagere og sagsbehandlinger uden forløb, der har været udbudt for borgere i Holbæk Kommune i hhv. 2022, 2023 og 2024.

ODSHERRED KOMMUNE	2022	2023	2024
Udredninger	70	84	62
Individuelle forløb	73	78	55
Holddeltagere (cpr)	6	3	4
Sagsbehandling uden forløb	5	11	10

Tabel 2 viser hvor mange udredninger, individuelle forløb, antal holddeltagere og sagsbehandlinger uden forløb, der har været udbudt for borgere i Odsherred Kommune i hhv. 2022, 2023 og 2024.

HOLBÆK OG ODSHERRED KOMMUNE	2022	2023	2024
Udredninger	185	236	183
Individuelle forløb	196	226	161
Holddeltagere (cpr)	26	8	11
Sagsbehandling uden forløb	16	21	31

Tabel 3 viser hvor mange udredninger, individuelle forløb, antal holddeltagere og sagsbehandlinger uden forløb, der har været udbudt for borgere i både Holbæk Kommune og Odsherred Kommune i hhv. 2022, 2023 og 2024.

Kommunikationsteknologi som støtte i rehabiliteringssammenhæng

Vi møder en kvinde i 80'erne i fase III på Kommunikationscenteret. Hun har forinden været indlagt grundet en forbipasserende blodprop, der har påvirket et af hjernens større netværk. Denne kvinde har tidligere haft en lederstilling i et større firma og har gennem sit arbejdsliv haft stort behov for at være veltalende og formulere sig præcist skriftligt. Hun er kendt for at være den, der skriver gode taler til en familiefest og er berørt af, at have mistet denne rolle. I kraft af, at hun identificerer sig som sprogligt kompetent og er vant til at klare sig selv, er denne kvinde nu påvirket af ikke længere at kunne skrive samt at opleve ordmangel.

Kvinden visiteres til et individuelt forløb med fokus på ordfindingsstrategier og støtte til at skrive. Kvinden har været vant til at kommunikere på en smartphone, men er nu udfordret i at anvende denne, da det er svært for kvinden at skrive en SMS selvstændigt. Kvinden er foreslået en mere handicapvenlig telefon, men hun udtrykker, at det er vigtigt for hendes trivsel, at hun ikke stigmatiseres. Efter aftale med kvinden optages en video af hende, der benytter telefonen til at skrive en besked. Denne video ses i samråd med IKT-konsulent, som anbefaler, at kvinden afprøver en ”styluspen”. Denne pen kan hjælpe til en mere præcis indtastning på et smartphonetastatur. Kvinden afprøver pennen med god effekt og opnår med støtte fra velfærdsteknologien igen at kunne ringe og skrive selvstændigt fra sin smartphone. Ved at have velfærdsteknologi tilgængeligt, der tillader at hun vender tilbage til det hun ønsker, opnår kvinden at kunne kommunikere som før.

Tale- og kommunikationsvanskeligheder løses i nogen udstrækning med brug af informations- og kommunikationsteknologi (IKT), hvorfor vi har organiseret os med tværgående funktion mellem de to teams.

Informations- og kommunikationsteknologi for borgere med erhvervede hjerneskader, neurologiske sygdomme, traumer, gigtlidelser mv.

IKT Specialrådgivnings kerneopgave er at finde teknologiske løsninger til personer med svære funktionsnedsættelser. Teknologien er derfor et fast omdrejningspunkt i vores virke og vi orienterer os løbende mod nye produkter og anvendelsesmulighederne af de allerede eksisterende produkter.

Statistik for udredning, afprøvning og støtte til implementering af IKT kommunikationshjælpemidler i 2024 opdelt i antal borgere ser ud som følger:

IKT-opgaver vedr. udredning, rådgivning, afprøvning af IKT-hjælpemidler og støtte til implementering ift. borgere med kommunikative, kognitive og motoriske udfordringer	AB		T			AB + T
	Holbæk Kommune (antal opgaver)	Odsherred Kommune (antal opgaver)	Jobcenter Holbæk (antal opgaver)	Jobcenter Odsherred (antal opgaver)	Andre Kommuner (antal opgaver)	I alt (antal opgaver)
	Jf. Lov om social service samt Lov om specialundervisning for voksne	Jf. Lov om social service samt Lov om specialundervisning for voksne	Jf. Lov om aktiv beskæftigelse	Jf. Lov om aktiv beskæftigelse		
2022	59	13	13	0	0	85
2023	43	11	13	0	9	76
2024	59	16	27	3	7	112

AB = abonnement; T= takstfinansieret

Kommunikationsteknologi som støtte i rehabiliteringssammenhæng

Alle mennesker har ret til at kommunikere. Det er derfor IKT-teamets opgave at skabe mulighed for social trivsel gennem et kommunikationshjælpemiddel eller en alternativ betjeningsform.

IKT-teamet mødte i år en borger med en neurologisk degenerativ lidelse. Borgeren har brug for hjælp til alle livets ADL (dagligdags) aktiviteter idet muskelstivhed i hele kroppen, nedsat energiniveau og store kommunikationsvanskeligheder præger borgerens hverdag. Borger og ægtefælle har ikke kunnet kommunikere med hinanden de sidste 6 måneder, udover lyde for ”ja” og ”nej”. Ægtefællen fortæller, at

det kun er en ud af ti gange, hvor denne forstår, hvad borgeren kommunikerer. Ved hjælp af et højteknologisk kommunikationshjælpemiddel placeret i den helt rette vinkel med et persontilrettet indhold og betjeningsform, er det lykkedes borgeren at sige "Tillykke med fødselsdagen" til sin ægtefælle. En ytring som var helt på sin plads under et langt plejkrævende forløb.

Dette IKT-forløb skabte opmærksomhed på, hvad IKT-teamet har af velfærdsteknologiske kommunikationsmuligheder for andre borgere i Holbæk og Odsherred Kommune. Vi er efterfølgende kommet med i Netværket for Tværsektoriel Palliation i Region Sjælland og har herved fået en mulighed for at skabe endnu større opmærksomhed på IKT og den kommunikative trivsel, som vi kan være med til at skabe for borgere med et begrænset verbalt sprog.

Statistik for abonnementsydelse med fri trækingsret for Holbæk Kommune

Undervisning for unge og voksne med psykiske vanskeligheder

Kurser for psykisk sårbare unge og voksne på "De Små Hold" er udformet som individuelt tilrettelagt, kompenserende specialundervisning og foregår på hold tilpasset henholdsvis unge og voksne. Målet er, at kursisterne får mod på uddannelse, job og medborgerskab.

Udover "De små hold" har vi i 2024 udviklet individuelle- og gruppebaserede psykoedukationsforløb for borgere med ADHD eller ADHD lignende udfordringer.

Holbæk Kommune	Undervisning for psykisk sårbare og borgere med generelle indlæringsvanskeligheder på De Små Hold	Psykoedukation (R&R2/ADHD) på hold	Psykoedukation (ADHD) i individuelt Forløb	Henvendelser med efterfølgende visitation eller råd og vejledning
2022	39			
2023	34			
2024	26	9	11	67

Hverdagsteknologi på De Små Hold

Alle kursister på De Små Hold har individuelle undervisningsmål med udgangspunkt i et fagkatalog, som danner ramme om tilbuddet. Målene evalueres halvårligt, og fagkataloget er bygget op om fagene dansk, matematik, engelsk og nyheder. Derudover indgår individuelle tilbud om brug af hverdagsteknologi som strukturretskab.

Henvisning til De Små Hold kommer fra sagsbehandling i SIOU, sagsbehandlere for uddannelsesparate og aktivitetsparate unge i AUBO, Ungebasen, Uddannelsesvejledningen, "Mod Job og Uddannelse" og via social sagsbehandling for unge under 18 år.

Kurser til voksne borgere med ADHD

I 2024 har vi udvidet tilbudsviften med det holdbaserede kursus indenfor psykoedukation kaldet R&R2, som er for borgere med ADHD-symptomer. R&R2 er evidensbaseret og anbefalet af Socialstyrelsen for sine gode resultater for borgere og kommune.

R&R2 er træning af hjernen i forhold til områder, som målgruppen ofte har udfordringer med:

Koncentration, impuls kontrol, hukommelse, konstruktiv planlægning og følelsesregulering. R&R2 er træning af evner. Forløbet kan sammenlignes med at gå i et fitnesscenter. Det er borgeren selv, der udfører træningen, som skaber forandringen og træneren/underviseren er der til at guide og hjælpe, så man får det optimale ud af træningen.

Derudover tilbyder vi også individuel tilrettelagt psykoedukation for borgere med ADHD, og ADHD lignende symptomer, hvor borgeren får indsigt i og viden om ADHD som diagnose. Herunder viden om angst, søvn og stress. Der gives blandt andet undervisning i brug af hverdagsteknologi og strukturredskaber, der kan skabe større overblik og overskud i borgerens hverdag

Borgeren, der er visiteret til psykoedukation (ADHD) på hold eller individuelt, er for det meste borgere, der selvstændigt henvender sig til os for at få hjælp, nogle gange på baggrund af opfordringer fra psykiatere eller sagsbehandlere.

Hjerneskode- og hjernerystelsesrådgivningen i Holbæk Kommune

Hjerneskode- og hjernerystelsesrådgivningen bidrager til at binde de rehabiliterende indsatser sammen, så borgere, pårørende og fagpersoner omkring borgeren kan navigere i de ændrede livsvilkår, der følger med en hjerneskode eller hjernerystelse.

Nedenstående er registrering af antal borgere som Hjerneskode- og hjernerystelsesrådgivningen har beskæftiget sig med i 2024. Kortere telefoniske rådgivningsforløb og gennemlæsning af sager fra fx jobcentret, plejeforløbsplaner, genoptræningsplaner og neuropsykologiske vurderinger, hvor hjerneskerådsgivningen ikke er direkte involveret, er ikke medtalt. Registrering af nedenstående tal beskriver ikke tyngden og kompleksiteten af sagerne.

Hjerneskerådsgivning til borgere med erhvervet hjerneskode	2022	2023	2024
Rehabilitering på avanceret niveau	69	71	82
Rehabilitering på specialiseret niveau (døgn + ambulans.)	19	15	17

Rådgivning til borgere med hjernerystelse og senfølger efter hjernerystelse	2022	2023	2024
Borgere over 18 år	38	53	58
Borgere under 18 år	2	1	0

Hverdagsteknologi som medspiller i rehabiliteringssammenhæng

I hjerneskerådsgivningen er vi optaget af, hvordan vi støtter borgere med erhvervet hjerneskode og deres pårørende i at få et meningsfuldt og værdigt liv. Vi koordinerer borgerens rehabiliteringsforløb og samarbejder med både eksterne og interne fagpersoner omkring borgeren. Når vi afholder møder, kan det enten foregå fysisk eller online over TEAMS. Hvis afstanden er stor, giver det mening at hjerneskerådsgiver deltager online, hvilket fx var aktuelt ved en udskrivelse fra Vejlefjord. Her deltog hjerneskerådsgiver på TEAMS mens borger, pårørende og personale fra Vejlefjord Rehabilitering var til stede fysisk. På mødet blev der givet en status fra det faglige personale over forløbet, og anbefalinger i forhold til når borgeren var hjemme. Borger og pårørende fortalte om deres oplevelser fra Vejlefjord Rehabilitering, og deres bekymringer samt håb for fremtiden. Hjerneskerådsgiveren skulle i første omgang lytte (indsamle information) og samtidig vurdere, hvad der kunne være behov for af støtte når borgeren kom hjem. På mødet blev der aftalt at lave et fysisk møde med borger, pårørende og hjerneskerådsgiver når borgeren var kommet hjem, og der blev sat dato og tidspunkt for dette møde.

Møder over TEAMS foregår også, hvis der er behov for at lave et kort og hurtigt møde med interne/eksterne fagpersoner eller ledelsen, hvor der er behov for at få koordineret indsatser. Derved kan et møde mellem flere personer hurtigere komme i stand, der kan foregå drøftelser og laves aftaler, så vi kan komme videre med at hjælpe borgeren i forhold til deres behov. Neurofaglig koordinationsudvalg (NKU) hvor borgersager drøftes med ledelse og medarbejdere foregår over TEAMS. Derved har et større antal personer mulighed for at mødes og ikke skulle bruge tid på at transportere sig frem og tilbage. Samtidig kan forskellige nøglepersoner inviteres ind på forskellige tidspunkter i forhold til drøftelse af en specifik borgersag.

Som hjerneskade- og hjernerystelsesrådgivere møder vi borgere i forskellige stadier af deres rehabiliteringsforløb. Her er vi altid opmærksomme på om borgeren er udfordret i forhold til kommunikation og autonomi. Her koordinerer vi indsatser omkring borgeren og drøfter med IKT konsulent om der er teknologiske hjælpemidler, der kan understøtte borgerens kommunikation og autonomi. IKT-konsulent kan inviteres med på tværfaglige møder med terapeuter fra Sundhedscentret, borger og pårørende, hvorefter IKT-konsulent går videre med at undersøge muligheder i forhold til borgerens udfordringer og behov. Det kan fx være at borgeren har udfordringer i forhold til at kunne svare og ringe op på telefon, hvor det enten kan være opsætning på telefonen eller en "nul/et-kontakt", som IKT-konsulent kan hjælpe med.

I det opstartende møde med især borgere med følger efter hjernerystelse vejleder vi som hjernerystelsesrådgiverne om brugen af kalender og påmindelser på telefonen, for at hjælpe borgeren med overblik og struktur. Hvis borgeren er synsmæssigt og lysmæssigt udfordret vejledes i brugen af en lys- og farveregulerende funktion, som kan installeres på telefonen eller computeren.

Udvikling

Hjerneskade- og hjernerystelsesrådgivningen arbejder løbende med udvikling af egen praksis og den samlede rehabiliteringsproces i Holbæk Kommune. I 2024 har der især været fokus på beskrivelse af snitflader og arbejdsgang i samarbejdet mellem Hjerneskaderådgivningen, rehabiliteringsterapeuterne og Neuroteamet i Sundhedscenteret. Ved udgangen af år 2024 er det besluttet, at Hjerneskaderådgivningen og Hjernerystelsesrådgivningen fra 1. marts 2025 skal overflyttes til AHLI og placeres under Sundhedscentret.

Statistik for indtægtsdækket virksomhed

I det følgende ses statistik for den indtægtsdækkede virksomhed i seneste tre år.

LæseTek

Indtægtsdækket virksomhed på grundskoleområdet

	Antal ydelsespakker vedr. læse-/skriveteknologi til folkeskolen	Kurser og indsatser på privatskoler, lilleskoler samt interne skoler i kommunen	Udredning af læse-/skrivevanskeligheder på 10. klassecentret
2022	106	9	4
2023	125	7	6
2024	88	2	5

LæseTek indgår hvert år en leveringsaftale med Læring og Trivsel, Holbæk Kommune vedr. samarbejde om

indsats for ordblinde elever i folkeskolen kaldet Projekt e/læsning i skolen. Ydelsespakkerne i tabellen ovenfor er en del af aftalen. Aftalen indholdsfornyes hvert år og omhandler såvel opfølgning på elevernes brug af læse- og skriveteknologi samt indsatser leveret på CSU Holbæk i form af seks ugers koncentreret e/skoleforløb for de ældste og hårdest ramte ordblinde elever. Hertil kommer samspil med lærere og forældre gennem møder og gennem kurser tilrettelagt for forældre, lærere og pædagoger.

I alt er der i 2024 indskrevet 374 elever i Projekt e/læsning i skolen, heraf er 88 elever indskrevet i 2024. I 2024 er der sket en ændret testkultur på skolerne, som kan forklare et lavere antal indskrevne testede elever:

1. Der er strammet op på mulighederne for SPS på ungdomsuddannelserne. Hvis en elev er testet med Den Nationale Ordblindedtest to gange i grundskolen, skal ungdomsuddannelsen forholde sig til testresultatet på den første test. Det medfører, at man i grundskolen kun i sjældne tilfælde vil teste en elev anden gang. Desuden vil nogle læsevejledere udskyde testtidspunktet for nogle elever til senere i skoleforløbet ud fra den antagelse, at man her vil være mere sikker på, at elevens testresultat vil give ordblindediagnosen.
2. I Holbæk Kommune er der strammet op på anbefalingerne ift. test af elever med andre vanskeligheder end formodet ordblindhed.

Hverdagsteknologi i grundskolen

Alle elever i Holbæk Kommunes folkeskoler har adgang til AppWriter og TxtAnalyser. AppWriter er et læse- og skrivestøtteværktøj, der hjælper eleverne med at læse, stave og skrive, og TxtAnalyser er et redskab til grammatik og sproglig bevidsthed. Programmerne er en uundværlig støtte for de ordblinde elever i alle fag, hvor de møder læse- og/eller skrivekrav, men kan også være til gavn for andre elever.

De ordblinde elever gennemfører et instruktionsforløb i brugen af læse-/skriveteknologi med materiale udarbejdet af LæseTek. På evalueringsmøderne på skolerne fortæller lærerne om, hvilken forskel læse-/skriveteknologien gør for de ordblinde elever. Det gælder fx en elev fra 5.årg. på en af kommunes skoler, som hurtigt tog programmerne til sig. Lærerne fortæller, at de nu oplever, at eleven har fået en langt bedre læseforståelse, og at hun fint kan byde ind i det mundtlige arbejde, når hun får teksterne læst højt med AppWriter. Tidligere kunne eleven have svært ved at deltage i gruppearbejde, men efter hun har lært at bruge læse-/skriveteknologien, kan hun deltage på lige fod med de øvrige elever.

LæseTek tilbyder kurser målrettet skolernes personale, hvor lærerne dels opnår øget kendskab til hjælpemidlerne, dels bliver præsenteret for didaktiske greb, der er relevante, når eleverne skal læse og skrive i fagene.

Yderligere opgaver på grundskoleområdet

LæseTek har i 2024 efter bevilling fra Nationale Kompetenceudviklingsmidler indgået aftale om særligt undervisningsforløb for børn i lærings- og kontaktklasser med fokus på:

- Oplæg om læse-/skrivevanskeligheder og komorbiditet (sammensatte vanskeligheder)
- Præsentation af læse-/skriveteknologi med workshop for medarbejdere
- Didaktiske overvejelser – hvordan kommer vi godt videre?
- Information om co-teaching forløb

LæseTek har testet nyudviklet ordblindedtestmateriale vedr. elever i risiko for ordblindhed for Københavns Universitet på fire af Holbæks folkeskoler.

LæseTek på Voksenområdet

Informations- og kommunikationsteknologi ved læse-/skrivevanskeligheder

I følgende er opgjort sager som handler om hjælpemidler til personligt brug for borgere med skriftsproglige vanskeligheder.

IKT-sager vedr. udredning af behov for læse-/skriveteknologi og ansøgning om hjælpemidler jf. Serviceloven	Holbæk Kommune (antal borgere)	Odsherred Kommune (antal borgere)
2022	45	10
2023	46	10
2024	36	6

OBS udredning er omfattet af abonnement i Holbæk og afregnes pr sag i Odsherred.

Indtægtsdækket virksomhed vedr. læse/skriveteknologi på voksenområdet og kurser:

	Jobcentersager vedr. udredning af behov for læse-/ skriveteknologi (Holbæk Kommune)	Jobcentersager vedr. udredning af behov for læse-/ skriveteknologi (Odsherred Kommune)	Antal kurser afholdt for fagfolk, fx Uddannelsesforbundet og Professionshøjskoler
2022	31	6	7
2023	23	9	5
2024	27	6	1

Ordblindeundervisning for voksne (OBU)

Ordblindeundervisning for voksne er statsligt finansieret og foregår såvel i Holbæk som Odsherred Kommuner, jf. vores leverandøraftale med VUC Holbæk.

Der er i 2024 foretaget 40 ordblindetest og 22 ordblindeudredninger. I 2024 har vi indgået samarbejde med Kalundborg Kommune om ordblinde test og udredning mhp. at borgeren får etableret kendskab til brug af læse- og skrive teknologi på egen pc.

Antallet af kursister til ordblindeundervisning er omfatter tre ugentlige hold i Holbæk og et ugentligt hold i Odsherred.

Ordblindeundervisning	Antal kursister
2022	53
2023	47
2024	53

Velfærdsteknologi som medspiller- AI i ordblindeundervisningen og på jobbet

Ordblindeundervisning skal udstyre deltagerne med værktøjer, der er anvendelige i arbejdslivet, så begrænsninger pga. læse- og skrivevanskeligheder undgås. Vi bygger stilladser og prompter på livet løs i

undervisningen med kunstig intelligens (AI), her illustreret med et eksempel:

En deltager i ordblindeundervisningen hos LæseTek arbejder inden for håndværkerfaget. Han er blevet forfremmet til en lederstilling, hvilket medfører mange skriveopgaver såsom at udarbejde tilbud, arbejdsedler og fakturaer. For at kunne udføre disse opgaver tilfredsstillende, anvender han de værktøjer, han har lært at bruge i undervisningen. Derudover er han blevet introduceret til kunstig intelligens (AI) som støtte til at løse sine skriveopgaver i hverdagen. Nu bruger deltageren sine læse- og skrivestøttende programmer i kombination med kunstig intelligens på arbejdspladsen som støtte til skriveopgaverne. Kursisten oplever, at teknologien er en stor støtte i hans hverdag på jobbet, og han føler sig nu godt rustet i sin nye funktion.

Dyskalkuli

LæseTek udreder dyskalkuli i forhold til voksne borgere med matematikvanskeligheder og 4 borgere har modtaget denne ydelse i 2024.

OBUdOBU

Fjernundervisning via digitale løsninger fik i 2020 LæseTek til at gå i luften med udgivelse af digitale undervisningsmaterialer under navnet OBUdOBU.

OBUdOBU udspringer af LæseTeks mangeårige erfaring med udarbejdelse af digitale undervisningsmaterialer til ordblinde/læsesvage unge og voksne, hvor brugen af læse- og skriveteknologi er essentiel. Abonnenterne er specialundervisningsinstitutioner over hele landet. OBUdOBU har i 2024 13 abonnenter fordelt i hele landet.

Kort video om OBUdOBU: <https://youtu.be/SZRKXnFK3Vo>

Andre opgaver i LæseTek på voksenområdet

Oplæg ved LæseTek på det årlige ordblindearrangement på Holbæk Bibliotek i forbindelse med international ordblindeuge i uge 40, her mødte 70 interesserede deltagere op som deltagere i paneldiskussion med nuværende og tidligere OBU- kursister og elever fra E skolen.

Skyd genvej med læse-og skriveteknologi – projekt bevilget fra STUK

LæseTek har i 2024 søgt og fået bevilget midler fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til fordeling over årene 2024- 2027. Formålet er gennem forsøg med korte introduktionskurser målrettet voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder, at voksne får kendskab til læse-og skriveteknologiens muligheder og interesse i at deltage i OBU undervisning. På LæseTek har vi derfor igangsat en kampagne med korte kurser for voksne med titlen: "Skyd Genvej- 12 timers gratis kursus i læse-og skriveteknologi!

LæseTek film produktion

Fokus for tre små film om LæseTek 2024 er undervisningsdidaktikken i ordblindeundervisning for voksne. Filmproduktionen er sket i samspil mellem Absalon, LæseTek og UVM. Filmene er tilgængelige på CSU's hjemmeside under LæseTek og er målrettet fremtidige OBU- kursister og andre interesserede samarbejdspartnere. På Absalon vil LæseTek film blive anvendt i undervisning af lærerstuderende med fokus på læse-og skrivevanskeligheder.

Neurofaglig Arbejdsrehabilitering (NFA)

Alle forløb i NFA afregnes individuelt efter aftale om for-samtale, indsats aftalt i uger og afsluttende rapport eller funktionsevnevurdering. Forløbene har i 2024 varieret i længde fra 2- 11 måneder, se ydelseskatalog for yderligere beskrivelse.

NFA løser primært opgaver i samspil med samarbejdspartnere i Holbæk Kommune: AUBO,

sygedagpenge/jobafklaring. Der er mulighed for opgaver i nabokommunerne.

NFA- arbejdet er fordelt på følgende indsatser:

Holbæk Kommune	2022	2023	2024
For-samtale	40	39	41
Status	4	9	4
Rapport	21	18	24
Funktionsevne-vurdering	10	3	4
Mentor (timer)	14	7	6
Uge (forløb)	720	914	897

Målgruppen som tilbydes NFA indsatser er uændret, i 2023 modtog vi første henvisning på en borger med diagnosen "senfølger efter Covid 19". Der er ikke kommet yderligere borgere med den diagnose i 2024. I 2024 har der kun været få henvendelser vedr. mentorforløb til borgere, der tidligere har fået bevilliget fleksjob. Formålet med mentorstøtten er i et kortvarigt og målrettet forløb, at støtte borgeren og den nye arbejdsplads i implementeringen af aktuelle skånevilkår, hjælpemidler og kompenserende ordninger.

Velfærdsteknologi som hjælper i arbejdsrehabilitering

En kvinde i 40'erne, henvises til NFA- forløb pga. senfølger efter en hjernerystelse. Kvinden arbejder som faglig konsulent på et kontor og deltager i en del koordinerende møder. Hendes symptombillede er blandt andet hovedpine, nedsat energi og overfølsomhed for støj og lys. Kvinden er ved opstart i NFA sygemeldt og ikke i stand til at varetage sine tidligere arbejdsopgaver. Ved opstart på arbejdet observeres at hendes udholdenhed forstørres, når hun arbejder hjemme fremfor på kontoret hvor der er støj og gentagne forstyrrelser. Da arbejdsgiver ønsker at fremmødet skal øges på arbejdspladsen, er der behov for at se på løsninger ift. indretning og kompenserende hjælpemidler til at mindske lyd- og lysgener samt øge effektiviteten ved brug af computer.

I samarbejdet med jobcenteret og IKT- special rådgivning, bevilges kvinden velfærdsteknologiske hjælpemidler i form af oplæsningsfunktion og diktering, hvormed hun øgede effektiviteten ved både læsning og skrivning. Kvinden blev desuden bevilget filterbriller og formstøbte ørepropper, hvor lydfilteret kan justeres ift. behov. Filterbrillerne skærmer for generende lysbølger, hvilket øger arbejdstiden foran skærm. Ørepropperne hjælper med at sortere unødige baggrundsstøj fra, så hjernen får ro til at arbejde og tillader, at hun kan deltage i de sociale aktiviteter som møder og frokost i kantinen.

De teknologiske hjælpemidler har været medvirkende til at øge kvindens tilstedeværelse/fremmøde samt effektivitet på den konkrete arbejdsplads og på arbejdsmarkedet generelt.

Abejdsrehabilitering fra NFA og formidling på landsbasis

Ergo terapeutforenings fagblad har i 2024 haft en artikelserie om ergoterapi i den beskæftigelsesrettede indsats. I den sammenhæng har NFA haft en artikel i bladet om ergoterapeutens rolle i en arbejdsrehabiliteringssag, der betød omstilling til anden branche og andre arbejdsvilkår for en borger ramt af hjernerystelse.

NFA har undervist 5. semesters ergoterapeut studerende på Professionshøjskolen UCN i Ålborg som del af et forløb om den beskæftigelsesrettede ergoterapeutiske indsats og holdt oplæg på den ergoterapeutiske fagkonference ERGO24, sammen med Marc Pilegaard, der er ergoterapeut, cand.scient.san og ph.d., og

ansat som seniorforsker ved DEFACTUM og Socialmedicin og Rehabilitering, Regionshospitalet Gødstrup.

NFA har modtaget støtte fra den ergoterapeutiske praksispulje, til opstart af et projekt vedr. implementering af OTIPM (Occupational Therapy Intervention Proces Model), en ergoterapeutisk arbejdsprocesmodel. Formålet med nærværende udviklingsprojekt er at bringe den beskæftigelsesrettede indsats i NFA ind i en ergoterapeutisk referenceramme ved at inddrage OTIPM og evaluere hvilken betydning implementeringen af OTIPM har haft for ergoterapeuterne. Konkret vil vi undersøge, om det kan forandre vores praksis og styrke vores faglige præcision, når vi skal beskrive den konkrete faglige indsats i et NFA-forløb.

Ansøgning sker i samarbejde med Socialmedicin og rehabilitering Gødstrup regionshospital og UCN Ålborg.

[Samarbejde med Holbæk Sygehus 2024](#)

Kommunikationscentret har gennem en årrække haft samarbejdsaftale med Holbæk Sygehus. Der er således leveret 58 timers audiologopædisk bistand ugentligt. Aftalen har i 2024 bidraget til, at 264 borgere har modtaget logopædisk intervention på sygehuset. Se ydelseskatalog for yderligere beskrivelse af ydelsen.

[Sager med andre betalingskommuner 2024](#)

IKT, Taleteam og LæseTek har udover de optalte ydelser finansieret på abonnement også løst kommunikationsopgaver i forhold til enkelte borgere fra andre kommuner.

[Afrunding](#)

Fra CSU Kommunikationscentret står vi gerne til rådighed for yderligere oplysninger om vores ydelser eller udvikling af nye tilbud og samarbejdsformer i forhold til vores målgrupper.

Læs mere om os i vedlagte ydelseskatalog eller på vores hjemmeside:

www.csu-holbaek.dk.

Kontakt for yderligere information:

Lisbeth Kudahl, afdelingsleder i Kommunikationscentret, CSU Holbæk.

likud@holb.dk / tlf. 7236 7325

Tak for godt samarbejde i 2024.

Venlig hilsen

Lisbeth Kudahl
afd. leder